

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W KONINIE
АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК У КОНІНІ
UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
POŁUDNIOWO-WSCHODNI INSTYTUT NAUKOWY W PRZEMYSŁU
ПІВДЕННО-СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ У ПЕРЕМИШЛІ
ХЕРСОНСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
CHERSONSKI WYDZIAŁ ODESKIEGO UNIWERSYTETU
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM XIV: WYMIARY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
W TEORII I W PRAKTYCE**

**Pod redakcją:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Vasyl Ilnytskyj**

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
TOM XIV: ВИМІРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ**

**За редакцією:
Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький**

Konin – Użhorod – Przemyśl – Cherson
2023

Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон
2023

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XIV: Виміри сталого розвитку в теорії та практиці / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон: Посвіт, 2023. 182 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom XIV: Wymiary zrównoważonego rozwoju w teorii i w praktyce / [Red.: J. Grzesiak, I. Zymomyra, W. Ilnytskyj]. Konin – Użhorod – Przemyśl – Chersoń: Poswit, 2023. 182 s.

ISBN 978-617-8003-18-0

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей XIV-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **I.Zymomyra**; dr hab., prof. **M.Zymomyra**; dr hab., prof. **V.Halunko** (executive editor); dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; dr hab., zw. prof. **R.Kalinowski**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O.Dobrowolska**; dr hab., prof. **T.Mishenina**; dr hab., prof. **K.Nowakowska**; dr hab., prof. **A.Peczarskyj**; dr hab., prof. **K.Żuchelkowska**; dr **R.Żowtani**; dr **O.Zymomyra**.

Redakcyjna kolegia:

д-р габ, проф. **Я.Гжесяк**; д-р філол. н., проф. **І.Зимомря**; д-р філол. н., проф. **М.Зимомря**; д-р юрид. н., проф. **В.Галуцько** (відповідальний секретар); д-р іст. н., проф. **В.Ільницький**; д-р габ, проф. **Р.Каліновскі**; д-р пед. н., проф. **Ю.Кузьменко**; д-р філол. н., проф. **О.Добровольська**; д-р пед. н., проф. **Т.Мішеніна**; д-р габ, проф. **К.Новаковська**; д-р філол. н., проф. **А.Печарський**; д-р габ. **К.Жухелковська**; канд. філол. н., доц. **Р.Жовтані**; канд. філол. н., доц. **О.Зимомря**.

Recenzenci:

dr hab., prof. Zenon Jasiński
dr hab., prof. Ihor Dobriański

Recenzenti:

д-р габ., проф. Зенон Ясінські
д-р педагогічних наук, проф. Ігор Добрянський

ISBN 978-617-8003-18-0

© Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький, 2023
© Посвіт, 2023

ФІЛОЛОГІЯ. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Бокшань Г. Міфологізація мотиву свободи у збірці есеїв Ольги Токарчук «Szuly narrator»	110
Драбов Н. Деякі особливості процесу усного перекладу та культура мовлення.....	111
Есенова Е. Види лексичної інтерференції.....	113
Зютотгга І. The Phenomenon of Intercultural Dialogization in German-Language Literature.....	116
Лях Т. Танець як маркер метафізичного в українській новелі ХХ століття.....	118
Малинка Ю. Вивчення англійської мови як засобу формування комунікативної компетентності у студентів.....	121
Мишеніна Т. Архітектоніка художнього портретування Михайла Стельмаха.....	123
Рак О. Контрастивний підхід в роботі над лексикою як один із основних шляхів формування фахових мовленнєвих компетенцій.....	125
Стех Я. Плоди сподвижницької діяльності.....	129
Цалапова О. Секуляризація страшного в сучасній українській літературі для дітей.....	130
Яровенко Т. Симбіоз філології та історії як основа державотворчого змісту діаспорної гуманітаристики.....	133

СУСПІЛЬНІ НАУКИ. ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

Барабаш К. Акцентування на аксіологічних цінностях фізичної культури в роботі з батьками дітей з особливими потребами.....	137
Габчак Н., Габчак С. Туристично-рекреаційний потенціал Карпатського регіону в межах України.....	138
Горбняк-Юліна Л., Яворівський Р., Худик С. Знахідки <i>Pulsatilla grandis</i> Wender. на території Тернопільської області.....	142
Думанський Р., Куліш О. Проблема домашнього насильства над дітьми.....	143
Кузьменко Ю., Ворогушина А. Особливості виїзду за кордон в умовах воєнного стану.....	146
Музиченко О. Інвазійні види рослин у флорі Ківерцівського національного природного парку «Цуманська пуща».....	148
Павліченко Є. Шляхи удосконалення законності в публічному управлінні.....	149
Пилипишин М. Глобальні загрози сьогодення та їх вплив на здоров'я людини.....	152
Галуцько В., Подвиженко Д. Законодавство України у сфері обігу електронних грошей.....	154

Роман ДУМАНСЬКИЙ, Олександра КУЛІШ
(Херсон, Україна)

ПРОБЛЕМА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА НАД ДІТЬМИ

На сьогоднішній день насильство над дітьми у сім'ях набуло такого страшного розмаху, який можна порівняти лише з наркоманією і алкоголізмом. На жаль, «в

Україні у четвірку найчастіших правопорушень входить домашнє насилля. Це свідчить про актуальність проблеми та затребуваність її вирішення у сьогоднішній [1, 131]. Насильство над дітьми – надто неприємна річ, про яку завжди говорять з осудом, обуренням. Діти – це маленькі люди, вони мають ті ж права, що і дорослі:

- право на рівний захист перед законом;
- право не піддаватися жорстокому ставленню;
- право на життя та фізичну недоторканність;
- право на найвищі стандарти фізичного та психічного здоров'я та інші.

Найчастіше звертається увага на фізичне насильство, коли дитині завдають різних тілесних ушкоджень. Але насильство – це не тільки побіи, в Законі України «Про протидію та запобігання домашньому насильству» окреслено чотири види насильства в сім'ї: фізичне, сексуальне, психологічне та економічне. Отже, дуже важливо розрізняти сексуальне насильство відносно дорослих та дітей.

Сексуальне насильство:

– щодо дорослих – це будь-які дії сексуального характеру без добровільної згоди, йдеться не лише про статевий акт, а й про сексуальні домагання без проникнення в тіло.

– щодо дітей – це залучення повнолітньою особою дитини до 16 років незалежно від її згоди до будь-яких сексуальних дій.

Проявами сексуального насильства щодо дітей є:

- дитину фотографували чи знімали оголеною на відео;
- дорослі (старші 18 років) пропонували дитині показати її/його статеві органи, торкнутись до їхніх оголених інтимних частин тіла або вступити з ними у статеві стосунки;
- дитині пропонували винагороду за те, щоб показати свої статеві органи, торкнутись до оголених інтимних частин тіла дорослих або вступити з ними у статеві стосунки;
- дитину змушували вступити у статеві стосунки з дорослими та тримати це у таємниці;
- дитина отримувала непристойні пропозиції в інтернеті (на форумах, в чатах, соціальних мережах, електронною поштою тощо), по телефону або у листах;
- дорослі (окрім медичних працівників та батьків у ранньому дитинстві) торкались статевих органів дитини всупереч її волі;
- примушування до перегляду порнографії, актів ононізму, демонстрації статевого акту.
- будь-які діяння сексуального характеру, вчинені в присутності дитини.

Найбільш руйнівні наслідки домашнє насильство має відносно дітей. Діти, які відчули сексуальне насильство стають агресивними, що найчастіше виливається на більш слабких: молодших за віком дітей, на тварин.

Україна на сьогодні перебуває у трійці лідерів-постачальників дитячої порнографії у світі. За статистикою, в Україні близько 560 осіб щодня розповсюджують у інтернет просторі сцени насильницького характеру з неповнолітніми [3]. Національ-

на дитяча «Гаряча» лінія опублікувала аналіз дзвінків щодо небезпеки в інтернет-мережі за січень 2021 року в якому «секстинг» займає 2 місце, а «грумінг» – п'яте.

Секстингом називають листування інтимного харктеру, що може також включати оголені або еротизовані фото й відео.

Грумінг – це входження в довіру до дитини з метою подальшої особистої зустрічі для вступу в сексуальні відносини, експлуатації чи шантажу. Це випадки, коли доросла людина під виглядом однолітка починає спілкуватися з дитиною, входить до неї в довіру, а потім використовує. Більшість злочинців знайомі зі своїми жертвами (близько 30% є родичами дитини, близько 60% є «друзями» сім'ї) і лише 10% – незнайомі люди [4].

У частині реалізації державної політики щодо протидії та запобіганню домашнього насильства у розрізі сексуального насильства необхідно за обіг дитячої порнографії значно поширити адміністративну та кримінальну відповідальність. Аналіз національного законодавства показав, що, наприклад, норми статті 301 Кримінального кодексу України частково не задовольняють вимоги Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства з цього питання, а саме:

- «в національному законодавстві криміналізоване лише діяння, предметом яких є порнографія (у тому числі дитяча), вчинені «з метою збуту чи розповсюдження», тоді як у Конвенції вимагається криміналізувати навіть придбання дитячої порнографії для себе або іншої особи;

- залишилось не криміналізованим «володіння дитячою порнографією». Хоч Конвенцією передбачається криміналізація такого діяння на розсуд держави, але з обов'язковим дотримання чітких умов;

- не криміналізоване «свідоме одержання доступу до дитячої порнографії за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій» [2, 185].

Таким чином, треба зауважити, що для запобігання, швидкого виявлення та розкриття такої категорії правопорушень відносно дітей у сфері сексуального насильства, необхідно прискорити вирішення таких завдань: здійснити криміналізацію володіння, придбання, одержання доступу, зберігання матеріалів, що містять дитячу порнографію, відповідно до міжнародних нормативно-правових актів; розробити спрощений механізм блокування та видалення таких матеріалів хостерами та інтернет-провайдерми; криміналізувати грумінг та секстинг щодо дітей; налагодити навчання дітей правилам безпечної поведінки в глобальній мережі Інтернет; розширити можливості протидії домашньому насильству працівникам поліції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьменко Ю. В. Протидія домашньому насиллю: новели законодавства України. *Право і суспільство*. 2019. № 2. Ч. 1. С. 131–136.

2. Лубенець І.Г., Приходько О.О. Проблема дитячої порнографії в інтернеті: стан, тенденції, шляхи подолання *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 5. С. 182–186. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-5/43> (дата звернення 4.02.2023).

3. Діти і сексуальне насильство в інтернеті. Що таке «секстинг» і «грумінг»? URL: <https://www.radiosvoboda.org/amp/sexing-grooming-sexualne-nasylstvo-v-interneti/31116184.html> (дата звернення 11.01.2023).

4. Дитина – жертва сексуального насильства. Що робити? URL: <https://zven.gov.ua/news/1621586407/> (дата звернення 09.01.2023).